

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การพัฒนาคุณภาพชีวิตของคน ให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษานั้น อยู่บนหลักที่เน้นการพัฒนาที่สมบูรณ์รอบด้าน ทั้งด้าน จิตใจ สติปัญญาและสังคม อีกทั้งเพียบพร้อมด้านคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่ดีงาม ซึ่ง รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ได้บัญญัติให้รัฐต้องจัดการศึกษาอบรม และสนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษาอบรมให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม ให้แก่ประชาชนอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ อีกทั้งกระแสโลกาภิวัตน์ ที่ทำให้สังคมมีการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ อย่างรวดเร็วและตลอดเวลา ประชาชนจึงต้องได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพจึงจะสามารถปรับตัว อยู่ในสังคมได้อย่างสมดุล (กรมสามัญศึกษา. 2542 : คำนำ)

การพัฒนาการศึกษาไทย ในระยะเวลาที่ผ่านมาต้องถือว่าประสบความสำเร็จเป็นที่น่าพอใจในระดับหนึ่ง แต่ยังไม่เป็นการเพียงพอสำหรับปัจจุบัน และอนาคตที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากมาย การศึกษาไทยจึงต้องเป็นกระบวนการที่เตรียมและนำคนไทย สังคมไทยให้ก้าวสู่ออนาคตอย่างมั่นคงและรู้ทันโลก ด้วยเหตุนี้การพัฒนาการศึกษา ทั้งในส่วนที่เป็นปัจจัย กระบวนการและผลผลิต ซึ่งสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องร่วมมือกันจัดการศึกษา ให้ได้มาตรฐาน และมีคุณภาพทัดเทียมกันทั่วประเทศ (กรมสามัญศึกษา. 2542 : 1)

การใช้การศึกษาเพื่อเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคน เพื่อเตรียมคนให้มีคุณลักษณะ มองกว้าง คิดไกล ใฝ่ดี ให้สามารถเผชิญกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น และมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้ จะต้องให้คนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ แต่จากอดีตจนถึงปัจจุบัน เป็นโดยทั่วไปว่า คุณภาพการจัดการศึกษาของไทย ยังมีความแตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ โดยเฉพาะระหว่าง เขตเมืองกับเขตชนบท และภายในเขตเมืองเองก็มีสถานศึกษาเพียงบางแห่งเท่านั้นที่ได้รับ ความนิยม และได้รับการยอมรับเป็นพิเศษ โดยภาพรวมแล้วคุณภาพการจัดการศึกษาของไทย จึงยังคงเป็นที่วิพากษ์วิจารณ์ว่า (กรมสามัญศึกษา. 2542 : 2)

1. ผู้จบการศึกษาแต่ละระดับของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ยังไม่มีคุณภาพที่สังคมพอใจจนแสดงถึงการไม่ตอบสนองต่อความต้องการของสังคม

2. ยังไม่มีมาตรฐานกลางที่สถานศึกษาพึงมีพึงประสงค์ และพึงผลิตให้ได้ผลเท่าเทียมกัน ในการนำหลักสูตร ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน

3. มีความสับสนและขาดสภาพสมดุลของแนวคิดต่าง ๆ เชิงนโยบาย เช่น การรวมอำนาจและการกระจายอำนาจ การควบคุมจากส่วนกลางและการให้สถานศึกษาเป็นอิสระ หรืออยู่ในความดูแลของท้องถิ่น สัดส่วนของการบังคับวิชาเรียน และการปล่อยให้เลือกเรียนเสรี ความเข้มงวดและความยืดหยุ่นในมาตรฐานความรู้ความสามารถและคุณธรรมจริยธรรม

4. ขาดมาตรฐานที่จะกำกับติดตามให้สถานศึกษาดำเนินการอย่างต่อเนื่องในการพัฒนาคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนและการปฏิบัติตามแนวทางการใช้หลักสูตร ให้ได้ผลสำเร็จจริงจัง

5. ขาดแรงจูงใจหรือการเสริมแรงเพื่อการยกย่องให้เกียรติ ให้รางวัลในความก้าวหน้าตามระบบตำแหน่งของผู้บริหารสถานศึกษา และคณะครู ที่มีผลการปฏิบัติงานสอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพ

ในด้านคุณภาพของการศึกษาระดับมัธยมศึกษา จากข้อมูลการประเมินของ IEA (International Association for the Evaluation of Education Achievement) เกี่ยวกับผลการเรียนวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ พบว่า แม้ผลการเรียนของนักเรียนไทย จะดีกว่าหลายประเทศในโลก แต่ก็ยังต่ำกว่าหลายประเทศในทวีปเอเชีย (กรมสามัญศึกษา. 2542 : 2-3)

ในโลกยุคโลกาภิวัตน์ ประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันต่ำกว่าประเทศอื่น ๆ จากข้อมูลเปรียบเทียบความสามารถในการแข่งขันของประเทศต่าง ๆ จำนวน 50 ประเทศ ในหนังสือ World Competitiveness Yearbook ปรากฏว่า ความสามารถในการแข่งขันของประชากรไทยต่ำกว่าประเทศเพื่อนบ้านและ ประเทศอุตสาหกรรม ใหม่ในเอเชียหลายประเทศ ซึ่งประเทศไทยมีความสามารถอยู่ในลำดับที่ 37 ซึ่งต่ำกว่า สิงคโปร์ ฮองกง เกาหลีใต้ และมาเลเซีย ที่อยู่ในอันดับที่ 5, 13, 22 และ 33 ตามลำดับ (รุ่ง แก้วแดง. 2543 : 72)

จากการจัดอันดับความเข้มแข็งของประเทศในด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยบรอน (Braun) และคณะ ในปี 1995 พบว่า ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 48 จาก 50 ประเทศในโลกและวิชาที่อ่อนที่สุดคือ คณิตศาสตร์ ฟิสิกส์ เคมีวิเคราะห์ และเทคโนโลยีชีวภาพ (รุ่ง แก้วแดง. 2543 : 73)

การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคน การศึกษาจึงมีบทบาทและมีความสำคัญต่อการดำเนินวิถีชีวิตของคนในสังคม โดยเฉพาะการเตรียมคนเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ ขณะเดียวกัน

ความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและรุนแรงของโลกทำให้ประเทศไทยมีความจำเป็นจะต้องกลับมาทบทวน และให้ความสำคัญต่อการพัฒนาการศึกษาอย่างจริงจัง ให้สอดคล้องกับสภาพการเปลี่ยนแปลงนั้นด้วย (ศิริรศ แสนอุบล. 2542 : 1 ; อ้างอิงมาจาก รุ่ง แก้วแดง. 2541 : 26)

ในการนี้กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบายปฏิรูปการศึกษาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สนองตามความต้องการและความเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคโลกาภิวัตน์ โดยมีเป้าหมายสูงสุดของการปฏิรูปการศึกษาคือการยกระดับมาตรฐานคุณภาพของสถานศึกษาให้เน้นโรงเรียนในอุดมคติตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนเพื่อสร้างผลผลิตของนักเรียนให้ได้มาตรฐานในทุกระดับ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2539 : 7)

การบริหารงานในโรงเรียนมัธยมศึกษาได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษาไว้ 7 หมวด คือ งานบริหารทั่วไป งานธุรการ งานวิชาการ งานปกครองนักเรียน งานบริการงานโรงเรียนและชุมชน และงานอาคารสถานที่ (กรมสามัญศึกษา. 2539 : 1) โดยงานที่ถือว่าเป็นหัวใจสำคัญในการจัดการศึกษาคือ งานวิชาการ ส่วนงานอื่นๆเป็นปัจจัยสนับสนุนเพื่อส่งเสริมให้งานวิชาการบรรลุตามจุดหมายของการบริหาร ได้แก่ บุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และระบบการจัดการ เพื่อการส่งผลให้การดำเนินงานประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ (กรมสามัญศึกษา. 2539 : 1-10)

ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ผู้เรียนระดับชาติ (National Test) ปีการศึกษา 2544 (กรมวิชาการ. 2544 : 3) ด้านความถนัดทางการเรียน (SAT) ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีนักเรียนเข้ารับการประเมินทั้งสิ้น 328,716 คน ผลการวิเคราะห์ภาพรวมพบว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนทั้งฉบับ เท่ากับ 40.00 % ค่าร้อยละเฉลี่ยของความสามารถในการคิดคำนวณเท่ากับ 41.70 สูงกว่าความสามารถเชิงวิเคราะห์ และความสามารถทางภาษา ซึ่งเฉลี่ยร้อยละ 39.60 และ 38.70 ตามลำดับ

ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (GAT) (กรมวิชาการ. 2544 : 6) พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 มีคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) ในรายวิชา ภาษาไทย คณิตศาสตร์ และภาษาอังกฤษ เป็น 17.83 , 10.57 และ 12.67 ตามลำดับ จากคะแนนเต็ม วิชาละ 40 คะแนน

สาเหตุที่ผลการประเมินคะแนนระดับชาติของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 มีค่าต่ำ เนื่องจากครูยังขาดการวางแผนการเรียนการสอนที่ดี มี

กิจกรรมการเรียนการสอนไม่หลากหลาย ครูขาดความเอาใจใส่นักเรียนอย่างจริงจัง (ดวงใจ คำแห่งพล. 2548 : สัมภาษณ์) และผลการประเมินที่อยู่ในระดับต่ำเนื่องเพราะครูยังไม่ให้ความสำคัญกับการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูบางคนไม่มีแผนการสอน หรือโครงการสอน ครูส่วนหนึ่งไม่เปลี่ยนพฤติกรรม การสอน สอนโดยไม่เน้นการปฏิบัติ และครูยังเข้าใจจุดมุ่งหมายของหลักสูตร (โสรัถยา วรสิทธิกร. 2548 : สัมภาษณ์)

สภาพดังกล่าวข้างต้น ทำให้สังคม ชุมชน มีข้อสงสัยเกี่ยวกับคุณภาพของการจัดการศึกษาและมีข้อเรียกร้องจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในวงการศึกษาหลายประการ เช่น

1. ความเชื่อมั่นว่าสถานศึกษาต่างๆ จะผลิตผู้จบการศึกษาที่มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ เจตคติ ค่านิยม คุณธรรม และคุณสมบัติต่างๆ ได้ครบถ้วนตามหลักสูตร และความคาดหวังของสังคม

2. ความน่าเชื่อถือในปัจจุบัน และกระบวนการให้การศึกษาของสถานศึกษาต่าง ๆ ว่าเป็นความเป็นมาตรฐานเหมาะสมใกล้เคียงกัน ซึ่งเป็นเงื่อนไขที่จะนำไปสู่ผลการจัดการศึกษาที่ต้องการและมีความยั่งยืนในการคงสภาพการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผู้วิจัยในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของฝ่ายบริหารจึงสนใจที่จะศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการเพื่อหาสาเหตุ ไว้เป็นข้อสนเทศในการหาวิธีการที่จะแก้ไขให้การบริหารงานวิชาการเป็นการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา คือให้เป็นคนดี คนเก่งและดำรงตนอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนช่วงชั้นที่ 3 และช่วงชั้นที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอน ทั้งโดยรวมและรายด้าน
2. เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพและขนาดโรงเรียนที่มีต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียน ช่วงชั้นที่ 3 และช่วงชั้นที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ทั้งโดยรวมและรายด้าน

สมมติฐานของการวิจัย

1. ผู้บริหาร ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอน โรงเรียนช่วงชั้นที่ 3 และช่วงชั้นที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขั้นพื้นฐานกาฬสินธุ์ เขต 2 มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ทั้งโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง

2. มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพและขนาดโรงเรียนต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนช่วงชั้นที่ 3 และช่วงชั้นที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ทั้งโดยรวม และรายด้าน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้ามุ่งจะศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนช่วงชั้นที่ 3 และช่วงชั้นที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยใช้กรอบแนวคิดการบริหารงานวิชาการ ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541 : 5) ซึ่งมีขอบข่ายงาน 7 ด้านดังนี้

1. งานหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
2. งานการเรียนการสอน
3. งานวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน
4. งานวัดผลและประเมินผล
5. งานห้องสมุด
6. งานนิเทศภายใน
7. งานประชุมอบรมทางวิชาการ

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มประชากร

1. ประชากร

ได้แก่ ผู้บริหาร ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอน โรงเรียนช่วงชั้นที่ 3 และช่วงชั้นที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ปีการศึกษา 2547 จำนวน 22 โรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ตามขนาดโรงเรียน ดังนี้

- 1.1 โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 16 โรงเรียน จำนวน 248 คน
 - 1.2 โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 4 โรงเรียน จำนวน 171 คน
 - 1.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 2 โรงเรียน จำนวน 131 คน
- รวมทั้งสิ้น 550 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

2.1 กลุ่มตัวอย่างได้จากการเปิดตารางสุ่มจากประชากรทั้งหมด ได้กลุ่มตัวอย่าง ทั้งสิ้น 226 คน โดย ผู้บริหาร ผู้บริหารผู้บริหาร ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ ได้จากการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 22 คน ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ จำนวน 22 คน หัวหน้าฝ่ายวิชาการ จำนวน 22 คน รวม 66 คน

2.2 ครูผู้สอน ได้จากการเทียบบัญชีไตรยางศ์ จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เหลือจากกลุ่มแรก ตามขนาดโรงเรียนประกอบด้วย โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 54 คน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 58 คน โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 48 คน รวม 160 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 สถานภาพ จำแนกเป็น

3.1.1.1 ผู้บริหาร

3.1.1.2 ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ

3.1.1.3 หัวหน้าฝ่ายวิชาการ

3.1.1.4 ครูผู้สอน

3.1.2 ขนาดโรงเรียน จำแนกเป็น

3.1.2.1 โรงเรียนขนาดเล็ก

3.1.2.2 โรงเรียนขนาดกลาง

3.1.2.3 โรงเรียนขนาดใหญ่

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ช่วงชั้นที่ 3 และช่วงชั้นที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคพื้นที่ยุทธศาสตร์ เขต 2 ตามขอบข่ายของงานวิชาการ จำนวน 7 ด้าน คือ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2541 : 5)

3.2.1 งานหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้

3.2.2 งานการเรียนการสอน

- 3.2.3 งานวัสดุประกอบการเรียนและสื่อการเรียนการสอน
- 3.2.4 งานวัดผลและประเมินผล
- 3.2.5 งานห้องสมุด
- 3.2.6 งานนิเทศภายใน
- 3.2.7 งานประชุมอบรมทางวิชาการ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ปัญหา หมายถึง ผลการปฏิบัติงานที่ได้ดำเนินการไปแล้ว เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับสิ่งที่คาดหวัง และผลการปฏิบัติงานนั้น ไม่เป็นไปตามที่คาดหวังไว้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กิจกรรมทุกอย่างที่โรงเรียนจัดขึ้นเพื่อปรับปรุงพัฒนาและส่งเสริมการเรียนการสอนให้ได้ผลดี นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์
3. ผู้บริหาร หมายถึง ข้าราชการที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการ โรงเรียน หรือผู้รักษาการในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียน ช่วงชั้นที่ 3 และช่วงชั้นที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2
4. ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ หมายถึง ข้าราชการครูที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ผู้ช่วยครูใหญ่ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ หรือครูที่ทำหน้าที่ปฏิบัติการสอนซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้บริหาร โรงเรียน ให้มีหน้าที่รับผิดชอบงานวิชาการ โรงเรียนช่วงชั้นที่ 3 และช่วงชั้นที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2
5. หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หมายถึง ข้าราชการครูที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ ซึ่งเป็นหัวหน้างานที่ทำหน้าที่แทนผู้ช่วยฝ่ายวิชาการฝ่ายวิชาการ
6. ครูผู้สอน หมายถึง ข้าราชการครูที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่สอนนักเรียน ตามกลุ่มวิชาที่รับผิดชอบ
7. ขนาดโรงเรียน หมายถึง โรงเรียนช่วงชั้นที่ 3 และช่วงชั้นที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ที่มีขนาดต่าง ๆ โดยใช้จำนวนนักเรียนเป็นเกณฑ์ในการแบ่งตามเกณฑ์ของกรมสามัญศึกษา กำหนดเป็น 3 ขนาด ดังนี้ (กรมสามัญศึกษา. 2543 : 25)
 - โรงเรียนขนาดเล็ก มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 540 คน ลงมา
 - โรงเรียนขนาดกลาง มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 541 – 1,499 คน
 - โรงเรียนขนาดใหญ่ มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1,500 คน ขึ้นไป

8. สถานศึกษา หมายถึง โรงเรียนที่เปิดสอนในช่วงชั้นที่ 3 (ม.1 – ม.3) และช่วงชั้นที่ 4 (ม.4 – ม.6) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ที่ทำการสอนตั้งแต่ ระดับ มัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

9. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 หมายถึง พื้นที่แบ่งเขตเพื่อการบริหาร ซึ่งครอบคลุมอำเภอต่าง ๆ 5 อำเภอในจังหวัดกาฬสินธุ์ ประกอบด้วย อำเภอขามเฒ่า กิ่งอำเภอฆ้องชัย อำเภอห้วยเม็ก อำเภอหนองกุงศรี และอำเภอท่าคันโท

10. งานหลักสูตรและการนำไปใช้ หมายถึง การดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

11. งานการเรียนการสอน หมายถึง ภารกิจเกี่ยวกับการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

12. งานสื่อการเรียนการสอน หมายถึง ภารกิจเกี่ยวกับการดำเนินการให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ โดยการจัดการ การผลิต และการใช้วัสดุประกอบหลักสูตร และสื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสม สอดคล้องกับเนื้อหาและกิจกรรม และจุดประสงค์ของการเรียนรู้

13. งานวัดผลและประเมินผล หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจสอบคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เพื่อให้ทราบถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและระดับคุณภาพของนักเรียน โดยการใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลหลายแบบขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ของการวัดและประเมินผลในแต่ละครั้ง

14. งานห้องสมุด หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน โดยการจัดห้องสมุดหรือมุมหนังสือ เพื่อเป็นแหล่งการเรียนรู้ การศึกษาค้นคว้าสำหรับครูและนักเรียน ให้สอดคล้องกับเนื้อหาบทเรียนและมวลประสบการณ์ ในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

15. งานนิเทศภายใน หมายถึง ภารกิจเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรภายในโรงเรียน ให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ทั้ง 6 งาน ได้แก่ งานวิชาการ งานบุคลากร งานกิจการนักเรียน งานธุรการ การเงินและพัสดุ งานอาคารสถานที่ และงานความสัมพันธ์ ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ด้วยการชี้แนะ แนะนำ กระตุ้น และประสาน โดยบุคลากรทุกฝ่าย ในโรงเรียนให้ความร่วมมือช่วยเหลือกัน

16. งานประชุมอบรมทางวิชาการ หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับการพัฒนา บุคลากรภายในโรงเรียนให้มีความรู้ ความสามารถทางด้านวิชาการ โดยการประชุม อบรม แนะนำส่งเสริมหรือเข้าร่วมประชุมอบรมกับหน่วยงานอื่นที่จัดขึ้น

17. แนวทางแก้ปัญหา หมายถึง แนวทางแก้ปัญหาในการบริหารงานวิชาการที่ ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เป็นข้อเสนอแนะและแนวทาง สำหรับผู้บริหารในการแก้ปัญหาการบริหารงาน ในโรงเรียนช่วงชั้นที่ 3 และช่วงชั้นที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2